

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (sedmi razširjeni senat)

z dne 19. januarja 2022 *

„Ničnostna in odškodninska tožba – Konkurenca – Zloraba prevladujočega položaja – Slovaški trg širokopasovnih telekomunikacijskih storitev – Sklep o ugotovitvi kršitve člena 102 PDEU in člena 54 Sporazuma EGP – Sodba, s katero je bil sklep razglašen za delno ničen in znižan znesek naložene globe – Zavrnitev Komisije, da plača zamudne obresti – Člen 266 PDEU – Člen 90(4)(a) Delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012 – Dovolj resna kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice – Nemožnost razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom globe – Izgubljeni dobiček – Zamudne obresti – Obrestna mera – Škoda“

V zadevi T-610/19,

Deutsche Telekom AG s sedežem v Bonnu (Nemčija), ki jo zastopajo P. Linsmeier, U. Soltész, C. von Köckritz in P. Lohs, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata P. Rossi in L. Wildpanner, agenta,

tožena stranka,

zaradi, na eni strani, predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti sklepa Komisije z dne 28. junija 2019 o zavrnitvi plačila zamudnih obresti tožeči stranki na glavnico dela globe, vrnjene na podlagi sodbe z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), in na drugi strani, predloga na podlagi člena 268 PDEU za povračilo izgubljenega dobička zaradi nemožnosti razpolaganja s to glavnico ali, podredno, škode, ki je nastala, ker je Komisija zavrnila plačilo zamudnih obresti na to glavnico,

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi razširjeni senat),

v sestavi R. da Silva Passos (poročevalec), predsednik, V. Valančius, sodnik, I. Reine, sodnica, L. Truchot in M. Sampol Pucurull, sodnika,

sodna tajnica: S. Jund, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 30. junija 2021

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Evropska komisija je 15. oktobra 2014 sprejela Sklep C(2014) 7465 final v zvezi s postopkom na podlagi člena 102 PDEU in člena 54 Sporazuma EGP (Zadeva AT.39523 – Slovak Telekom), ki je bil popravljen z njenim sklepom C(2014) 10119 final z dne 16. decembra 2014 in njenim sklepom C(2015) 2484 final z dne 17. aprila 2015 (v nadaljevanju: sklep iz leta 2014). Člena 1 in 2 sklepa iz leta 2014 določata:

„Člen 1

1. Podjetje, ki ga sestavljata družbi Deutsche Telekom AG in Slovak Telekom a.s., je storilo enotno in trajajočo kršitev člena 102 Pogodbe in člena 54 Sporazuma EGP.
2. Kršitev je trajala od 12. avgusta 2005 do 31. decembra 2010 in je zajemala naslednje prakse:
 - (a) prikrivanje informacij o omrežju, potrebnih za razvezan dostop do krajevnih zank, pred alternativnimi operaterji;
 - (b) zmanjšanje obsega njegovih obveznosti v zvezi z razvezanim dostopom do krajevnih zank;
 - (c) določitev nepravilnih pogojev v referenčni ponudbi za razvezan dostop v zvezi s kolokacijo, kvalifikacijo, napovedmi, popravili in bančnimi garancijami;
 - (d) uporabo nepravilnih pristojbin, ki enako učinkovitemu operaterju, ki se opira na veleprodajni dostop do razvezanih krajevnih zank družbe Slovak Telekom a.s., ne omogoča, da bi brez izgube posnel maloprodajne storitve, ki jih ponuja družba Slovak Telekom a.s.

Člen 2

Za kršitev iz člena 1 se naložita ti globi:

- (a) globa v višini 38.838.000 EUR družbama Deutsche Telekom AG in Slovak Telekom a.s., in sicer solidarno;
- (b) globa v višini 31.070.000 EUR družbi Deutsche Telekom AG.

Globe se plačajo v eurih v treh mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu na naslednji bančni račun Evropske komisije:

[...]

Globe so obrestonosne po samem zakonu od izteka zgoraj navedenega roka po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka uporablja za operacije glavnega refinanciranja in je veljala prvi dan meseca, v katerem je bil sprejet sklep, povečani za tri odstotne točke in pol.

Če podjetje iz člena 1 vloži tožbo, krije globo v za to določenem roku bodisi z zagotovitvijo sprejemljive bančne garancije bodisi z začasnim plačilom globe v skladu s členom 90 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012 [z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL 2012, L 362, str. 1)].“

- 2 Tožeča stranka, Deutsche Telekom AG, je 24. decembra 2014 vložila tožbo zoper sklep iz leta 2014. Ta tožba je bila vpisana pod opravilno številko T-827/14.
- 3 Tožeča stranka je 16. januarja 2015 plačala globo v višini 31.070.000 EUR, katere edina dolžnica je bila.
- 4 Splošno sodišče je s sodbo z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovilo, da Komisija v sklepu iz leta 2014 ni dokazala, da je praksa oblikovanja cen družbe Slovak Telekom a.s., navedena v členu 1(2)(d) navedenega sklepa, imela učinke izrinjenja pred 1. januarjem 2006. Poleg tega je odločilo, da promet tožeče stranke ne more odražati posamičnega ravnanja tožeče stranke pri izvajanju zadevne kršitve in da navedenega prometa torej ni mogoče uporabiti kot podlago za izračun dodatne globe, ki je bila naložena samo tožeči stranki za namene odvratanja.
- 5 Tako je, prvič, Splošno sodišče člen 1(2)(d) sklepa iz leta 2014 razglasilo za ničen v delu, v katerem je v tej določbi ugotovljeno, da je tožeča stranka v obdobju med 12. avgustom in 31. decembrom 2005 uporabljala nepravične pristojbine, ki enako učinkovitemu operaterju, ki se je opiral na veleprodajni dostop do razvezanih krajevnih zank družbe Slovak Telekom, niso omogočale, da bi brez izgube posnemal maloprodajne storitve, ki jih je ponujala zadnjenavedena družba.
- 6 Drugič, Splošno sodišče je člen 2 sklepa iz leta 2014 razglasilo za ničen v delu, v katerem je znesek globe, za plačilo katere sta solidarno odgovorni družba Slovak Telekom in tožeča stranka, določen na 38.838.000 EUR, in v delu, v katerem je znesek globe, za plačilo katere je odgovorna samo tožeča stranka, določen na 31.070.000 EUR.
- 7 Tretjič, Splošno sodišče je na eni strani znesek globe, za plačilo katere sta solidarno odgovorni družba Slovak Telekom in tožeča stranka, zmanjšalo za 776.037 EUR in ga določilo na 38.061.963 EUR. Na drugi strani je Splošno sodišče znesek globe, za plačilo katere je odgovorna samo tožeča stranka, zmanjšalo za 12.039.019 EUR in ga določilo na 19.030.981 EUR.
- 8 Četrtič, v preostalem je Splošno sodišče tožbo zavrnilo in razdelilo stroške.
- 9 Po izmenjavi dopisov, ki se je začela 13. decembra 2018, je Komisija 19. februarja 2019 tožeči stranki vrnila znesek 12.039.019 EUR.
- 10 Tožeča stranka je 12. marca 2019 od Komisije zahtevala, naj ji plača zamudne obresti za obdobje med 16. januarjem 2015, ko je plačala znesek globe, katerega edina dolžnica je bila (glej točko 3 zgoraj), in 19. februarjem 2019, ko ji je Komisija vrnila del globe, za katerega je bilo v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovljeno, da ni upravičen (glej točko 9 zgoraj). Zamudne obresti, katerih plačilo je zahtevala tožeča stranka, so znašale 1.750.522,83 EUR in so ustrezale uporabi obrestne mere 3,55 % za

znesek 12.039.019 EUR, ki ji ga je Komisija vrnila. Obrestna mera 3,55 % je predstavljala obrestno mero, ki jo je Evropska centralna banka (ECB) uporabljala za operacije glavnega refinanciranja januarja 2015, in sicer 0,05 %, povečano za tri odstotne točke in pol.

- 11 Komisija je v dopisu z dne 28. junija 2019 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) zavrnila plačilo zamudnih obresti tožeči stranki.
- 12 Prvič, Komisija je v izpodbijanem sklepu izjavila, da je 19. februarja 2019 vrnila nominalni znesek presežne globe, to je razliko med zneskom globe, ki je bila sprva naložena tožeči stranki v sklepu iz leta 2014, in zneskom globe, ki jo je tožeča stranka dejansko morala plačati po zmanjšanju, ki ga je Splošno sodišče določilo v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930). Komisija je pojasnila, da nominalni znesek presežne globe ni vključeval obresti, ker so bili donosi od tega zneska negativni.
- 13 Komisija se je v izpodbijanem sklepu sklicevala na člen 90 svoje delegirane uredbe (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL 2012, L 362, str. 1).
- 14 V zvezi s tem je Komisija pojasnila, da če se globe plačajo začasno do izčrpanja pravnih sredstev, mora zavarovati začasno plačane zneske „tako, da jih naloži v finančna sredstva in na ta način zagotovi varnost in likvidnost denarnih sredstev, hkrati pa si prizadeva tudi za pozitiven donos“. Ta pojasnila se v bistvu ujemajo z določbami člena 90(2) Delegirane uredbe št. 1268/2012.
- 15 Komisija je opozorila tudi na določbe člena 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012, in sicer, da „če je globa [...] umaknjena ali zmanjšana, [...] [se] neupravičeno pobrani zneski skupaj z nabranimi obrestmi [...] vrnejo [...][, in] če je bil skupni donos v zadevnem obdobju negativen, se povrne nominalna vrednost neupravičeno pobranih zneskov“.
- 16 Drugič, Komisija je v izpodbijanem sklepu preučila trditev tožeče stranke, da ima ta v skladu s sodbo z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija (T-201/17, EU:T:2019:81), pravico prejeti zamudne obresti po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol. V odgovor na to trditev je pojasnila, da ta sodba ni pravna podlaga za plačilo zamudnih obresti, katerih plačilo zahteva tožeča stranka. Poleg tega je trdila, da z navedeno sodbo niso bile odpravljene obveznosti, ki jih je imela na podlagi člena 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012. Nazadnje, navedla je, da je vložila pritožbo zoper to sodbo, ki torej še ni pravnomočna.
- 17 Komisija je na podlagi teh pojasnil sklenila, da ne more izpolniti zahteve tožeče stranke, naj ji plača zamudne obresti na del zneska globe, za katerega je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovilo, da ni upravičen.

Postopek in predlogi strank

- 18 Tožeča stranka je 9. septembra 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

- 19 Komisija je 2. oktobra 2019 predlagala prekinitev postopka na podlagi člena 69(a) Poslovnika Splošnega sodišča do odločitve, s katero bo končan postopek v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39). Tožeča stranka je 10. oktobra 2019 temu predlogu ugovarjala. Predsednik devetega senata Splošnega sodišča je 22. oktobra 2019 odločil, da postopka ne prekine.
- 20 Pisni del postopka je bil končan 8. maja 2020.
- 21 Stranki sta bili 25. februarja 2021 v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika pozvani k predložitvi stališč glede sklepov, ki jih v okviru te zadeve izpeljujeta iz sodbe z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39). Stranki sta na ta poziv odgovorili v za to določenem roku.
- 22 Splošno sodišče je na predlog sedmega senata na podlagi člena 28 Poslovnika odločilo, da zadevo predodeli razširjeni sestavi.
- 23 Na predlog sodnika poročevalca je Splošno sodišče (sedmi razširjeni senat) odločilo, da začne ustni del postopka, in stranki pozvalo, naj odgovorita na več pisnih vprašanj. Komisija je bila tudi pozvana, naj predloži en dokument. Stranki sta ti zahtevi izpolnili v za to določenem roku.
- 24 Stranki sta na obravnavi 30. junija 2021 ustno podali stališča in odgovorili na ustna vprašanja, ki jih je postavilo Splošno sodišče.
- 25 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
 - izpodbijani sklep razglasi za ničen;
 - Evropski uniji, ki jo zastopa Komisija, naloži, naj ji plača finančno nadomestilo v višini 2.580.374,07 EUR za škodo, ki ji je nastala s tem, da v obdobju od 16. januarja 2015 do 19. februarja 2019 ni mogla uporabljati zneska, ki ga je neupravičeno plačala, tako da ni mogla ustvariti donosa, ki bi ga običajno lahko ustvarila s tem zneskom, ali ustrezno zmanjšati svojih stroškov kapitala;
 - podredno, če Splošno sodišče ne bi ugodilo drugemu tožbenemu predlogu, se ji plača odškodnina v višini 1.750.522,83 EUR za škodo, ki ji je nastala s tem, da ji je Komisija zavrnila plačilo zamudnih obresti na znesek 12.039.019 EUR za obdobje od 16. januarja 2015 do 19. februarja 2019, in to na podlagi obrestne mere, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečane za tri odstotne točke in pol;
 - še bolj podredno, se ji plača odškodnina v višini drugega zneska, ki ga bo Splošno sodišče štelo za primernega, izračunanega na podlagi obrestne mere za zamudne obresti, ki jo bo to sodišče štelo za primerno;
 - ugotovi, da bodo za znesek, ki ga mora Komisija plačati v skladu z drugim, tretjim ali četrtem tožbenim predlogom, plačane obresti v obdobju od datuma razglasitve sodbe v tej zadevi do datuma, ko ga bo Komisija v celoti plačala, po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol, ali, podredno, po drugi obrestni meri za zamudne obresti, ki jo bo Splošno sodišče štelo za primerno;
 - Komisiji in Uniji naloži plačilo stroškov.

26 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- tožbo zavrne;
- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 27 Tožeča stranka s prvim tožbenim predlogom predlaga razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa. Z drugim, tretjim in četrtem tožbenim predlogom primarno predlaga, naj se ji plača odškodnina za izgubljeni dobiček zaradi nemožnosti razpolaganja z glavnico dela globe, ki jo je neupravičeno plačala, in, podredno, naj se ji povrne škoda, ki ji je nastala s tem, da je Komisija zavrnila plačilo zamudnih obresti na to glavnico. S petim tožbenim predlogom predlaga, naj se Komisiji naloži plačilo zamudnih obresti od razglasitve prihodnje sodbe do celotnega plačila na znesek, ki ga mora ta institucija plačati v skladu z drugim, tretjim ali četrtem tožbenim predlogom.
- 28 V okoliščinah te zadeve Splošno sodišče meni, da je primerno najprej preučiti odškodninske zahteve in predlog za naložitev plačila zamudnih obresti od razglasitve te sodbe. Nato bo treba obravnavati predlog za razglasitev ničnosti.

Odškodninski zahtevki

- 29 Tožeča stranka z drugim tožbenim predlogom primarno predlaga, naj se ji povrne izgubljeni dobiček zaradi nemožnosti razpolaganja z zneskom globe, ki ga je neupravičeno plačala, v obdobju od 15. januarja 2015 do 19. februarja 2019. S tretjim tožbenim predlogom podredno predlaga, naj se ji povrne škoda, ki ji je nastala v istem obdobju, ker ji je Komisija v nasprotju s členom 266, prvi odstavek, PDEU zavrnila plačilo zamudnih obresti po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol. S četrtem tožbenim predlogom še bolj podredno predlaga, naj se ji povrne škoda, ki ji je nastala zaradi neplačanih zamudnih obresti po obrestni meri za zamudne obresti, ki jo bo Splošno sodišče štelo za primerno. S petim tožbenim predlogom predlaga, naj se Komisiji naloži plačilo zamudnih obresti od razglasitve prihodnje sodbe.
- 30 Člen 340, drugi odstavek, PDEU določa, da Unija v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.
- 31 V skladu z ustaljeno sodno prakso je nepogodbena odgovornost Unije odvisna od izpolnitve več pogojev, in sicer mora obstajati dovolj resna kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom, škoda mora biti dejanska, med kršitvijo obveznosti, ki je naložena avtorju akta, in škodo, ki je nastala oškodovancu, pa mora obstajati vzročna zveza (glej sodbo z dne 10. septembra 2019, HTTS/Svet, C-123/18 P, EU:C:2019:694, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 32 Tožbo je treba v celoti zavrniti, če eden od teh pogojev ni izpolnjen, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje za nepogodbeno odgovornost Unije. Poleg tega sodišču Unije teh pogojev ni treba preučiti v določenem vrstnem redu (glej sodbo z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 148 in navedena sodna praksa).

33 Z vidika teh preudarkov je treba preučiti predloge, ki jih navaja tožeča stranka.

Primarni odškodninski zahtevak: povrnitev izgubljenega dobička zaradi nemožnosti razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom globe

- 34 Tožeča stranka primarno predlaga plačilo odškodnine za izgubljeni dobiček, ki znaša 2.580.374,07 EUR in v bistvu ustreza letni donosnosti uporabljenega kapitala (v nadaljevanju: ROCE) ali tehtanim povprečnim stroškom kapitala (v nadaljevanju: WACC) v obdobju med letoma 2015 in 2018. Tožeča stranka trdi, da ji je ta škoda nastala zaradi dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU ter člena 23(2) in (3) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).
- 35 Natančneje, tožeča stranka se sklicuje na izgubo dobička, ker bi lahko ustvarila dobiček, če bi lahko še naprej upravljala znesek, za katerega je bila nezakonito prikrajšana. Pojasnjuje, da bi lahko z zneskom, ki ustreza neupravičeno plačanemu znesku globe, opravljala gospodarske dejavnosti in financirala naložbe. V tem primeru naj bi zbrala manj zunanjskega kapitala (in s tem prihranila pri stroških kapitala) oziroma bi lahko z neupravičeno plačanim zneskom globe financirala dodatne naložbe in ustvarila večjo donosnost.
- 36 V zvezi s tem tožeča stranka na eni strani podrobno navaja svoj ROCE med letoma 2015 in 2018. Pojasnjuje, da je z uporabo te donosnosti za znesek 12.039.019 EUR, to je neupravičeno plačani znesek globe, mogoče njeno škodo oceniti na 2.580.374,07 EUR. Natančneje navaja, da je med letoma 2015 in 2018 uresničila številne naložbene priložnosti, kot so razvoj optičnih omrežij, gradnja novih anten omrežja mobilne telefonije ali razširitev ponudbe storitev shranjevanja v okviru računalništva v oblaku. Iz tega sklepa, da bi lahko, če bi razpolagala z zneskom, ki ga je neupravičeno plačala Komisija, ta znesek uporabila tudi za navedene naložbene dejavnosti.
- 37 Na drugi strani tožeča stranka pojasnjuje, da je slika zelo podobna, če izračun škode opre na svoj WACC po obdavčitvi v istem obdobju. Pojasnjuje, da je v telekomunikacijskem sektorju WACC priznana referenčna vrednost za ekonomsko oceno naložbenih ukrepov in odločilen za cilje donosnosti podjetja. V zvezi s tem se sklicuje na točko 2 Obvestila Komisije o izračunu stroškov kapitala za obstoječo infrastrukturo v okviru pregleda nacionalnih uradnih obvestil v sektorju elektronskih komunikacij EU, ki ga izvaja Komisija (UL 2019, C 375, str. 1). Po njenem mnenju dejstvo, da so vrednosti WACC v zvezi z njo točni posamični podatki, izhaja iz vrednosti, ki jih letno določi Bundesnetzagentur (zvezna agencija za omrežja, Nemčija) in ki so večje od povprečnega WACC, na katerega opira svojo pravico do odškodnine. Predložila je tudi oceno zakonskih WACC v državah članicah, ki jo je pripravila svetovalna družba.
- 38 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.
- 39 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti škoda, katere povrnitev se zahteva v okviru tožbe za ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije, dejanska in gotova, kar mora dokazati tožeča stranka (glej sodbo z dne 9. novembra 2006, Agraz in drugi/Komisija, C-243/05 P, EU:C:2006:708, točka 27 in navedena sodna praksa). Ta mora predložiti prepričljive dokaze o obstoju in obsegu škode, ki jo zatrjuje (glej sodbo z dne 16. septembra 1997, Blackspur DIY in drugi/Svet in Komisija, C-362/95 P, EU:C:1997:401, točka 31 in navedena sodna praksa).

- 40 Prvič, poudariti je treba, da tožeča stranka ni dokazala, da bi znesek, za katerega je bila prikrajšana, nujno vložila v svoje dejavnosti. Znesek, ki je po mnenju Splošnega sodišča neupravičen in ki ga je tožeča stranka predhodno preplačala, bi bil namreč lahko uporabljen za številne druge namene.
- 41 Drugič, tožeča stranka ni dokazala, da se je zaradi nemožnosti razpolaganja z zneskom globe, ki ga je neupravičeno plačala Komisiji, morala odpovedati posebnim projektom, ki bi ji lahko prinesli znesek, enakovreden ROCE ali WACC.
- 42 Glede ROCE, na katero se sklicuje tožeča stranka, je treba poudariti, da ustreza povprečni donosnosti vseh njenih naložb, izvedenih s celotnim kapitalom (lastniški kapital in dolgoročne obveznosti), ki ga je uporabila.
- 43 Drži, da tožeča stranka v repliki v zvezi z ROCE omenja več naložb, in sicer naložbe v višini približno 1,7 milijarde EUR za nakup novih licenc za mobilno telefonijo, naložbe v višini približno 108,1 milijona EUR za raziskave in razvoj ter naložbe v višini približno 101,3 milijona EUR v neopredmetena sredstva, ki jih je treba usredstviti in jih je sama ustvarila.
- 44 Vendar tožeča stranka brez drugih pojasnil trdi samo, da bi z zneskom, za katerega je bila prikrajšana, lahko financirala dodatne naložbe. Tako ne opredeli konkretno točnega projekta, v katerega bi lahko vložila in ki se mu je odpovedala. Nasprotno, trdi, da je med letoma 2015 in 2018 uresničila številne naložbene priložnosti. Poleg tega ne navaja donosnosti vsakega od projektov, ki jih navaja.
- 45 Kar zadeva WACC, je ta opredeljen kot tehtano povprečje stroškov vseh virov financiranja podjetja. Natančneje, gre za tehtano povprečje stroškov lastniškega kapitala (netvegana stopnja donosa, povezana s premijo tržnega tveganja, prilagojeno značilnostim podjetja prek koeficienta beta) in stroškov obveznosti. Stroški lastniškega kapitala in stroški obveznosti so predvideni stroški, in ne pretekli stroški. WACC namreč ustreza *ex ante* pričakovanju vlagateljev v zameno za prevzeto tveganje.
- 46 Vendar se tožeča stranka v podporo tem trditvam sklicuje na letni WACC, to je povprečno stopnjo za vse njene projekte, in ne na stopnjo, ki se uporablja za posamezni projekt. Tako kot pri zahtevku, ki temelji na ROCE, ni opredelila konkretnega projekta, za katerega bi namenila znesek, za katerega je bila prikrajšana, niti ne opredeli stopnje donosnosti, ki bi jo dosegla, če bi bil zadevni konkretni projekt dejansko izveden, kar je bilo potrjeno tudi na obravnavi v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča.
- 47 Tretjič, tožeča stranka ni dokazala, da ni imela potrebnih sredstev za uresničitev naložbene priložnosti v zvezi s konkretno naložbo ali, splošneje, da ni imela na voljo alternativnega vira financiranja. V zvezi s tem drži, da tožeča stranka v repliki pojasnjuje, da je njena stopnja zadolženosti visoka in da deluje na zgornji meji svojih finančnih možnosti. Vendar je treba poudariti, da je znesek, za katerega je bila prikrajšana, majhen glede na njeno bilanco, lastniški kapital in obveznosti, ki znašajo več deset milijard EUR. Kot poudarja Komisija, dokazi, ki jih je tožeča stranka predložila v repliki, kažejo, da je imela v tretjem četrtletju 2019 na voljo lastniški kapital v višini 45,6 milijarde EUR. Poleg tega je iz dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka, razvidno, da je imela za obdobje 2015–2019 tudi precejšnja denarna sredstva in njihove ustrezne, ki so v povprečju znašali 5,4 milijarde EUR. Neupravičeno plačani znesek globe pa ustreza približno 0,22 % teh povprečnih denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

- 48 Tožeča stranka tako ni dokazala, da ji je bila onemogočena izvedba naložbe, ki bi ji prinesla donos, ki bi ustrezal ROCE ali WACC, na katera se sklicuje.
- 49 Te ugotovitve ne ovržejo trditve tožeče stranke, v skladu s katerimi je v telekomunikacijskem sektorju WACC priznana referenčna vrednost za ekonomsko oceno naložbenih ukrepov in odločilen za cilje donosnosti podjetja.
- 50 Komisija namreč na eni strani v točki 2 svojega obvestila o izračunu stroškov kapitala za obstoječo infrastrukturo v okviru [svojega] pregleda nacionalnih uradnih obvestil v sektorju elektronskih komunikacij EU pojasnjuje, da so stroški kapitala oportunitetni stroški izvedbe „določene naložbe“ namesto drugačne naložbe z enakim tveganjem. Dodaja, da so stroški kapitala torej stopnja donosa, ki jo družba zahteva za izvedbo „zadevne naložbe“. Na drugi strani bi se ob samodejni uporabi WACC tožeče stranke za vsak denarni znesek, ki ji je bil odvzet, štelo, da je bila gotovo prikrajšana za priložnost za naložbo v določen projekt, katerega donosnost bi lahko bila enaka temu WACC. Tak pristop pa ne bi bil združljiv z dejstvom, da WACC vključuje premijo za tveganje. Prav tako ne bi bil združljiv z obveznostjo, naloženo tožeči stranki, da dokaže, da ji je nastala dejanska in gotova škoda.
- 51 V teh okoliščinah tožeča stranka ni dokazala, da je utrpela dejansko in gotovo izgubo dobička, ki bi lahko temeljila bodisi na ROCE bodisi na WACC.
- 52 Iz tega sledi, da je treba primarni zahtevek za povrnitev izgubljenega dobička, enakovrednega ROCE ali WACC tožeče stranke, zaradi nemožnosti razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom globe, zavrniti z obrazložitvijo, da pogoj glede dokaza o resničnosti in gotovosti škode ni izpolnjen, ne da bi bilo treba preučiti, prvič, ali je Komisija storila dovolj resne kršitve pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice, in drugič, ali obstaja vzročna zveza med navedenimi dovolj resnimi kršitvami in domnevnim izgubljenim dobičkom (glej točko 32 zgoraj).

Podredni odškodninski zahtevek: povrnitev škode, nastale zaradi zavrnitve Komisije, da plača zamudne obresti

- 53 Prvič, tožeča stranka trdi, da zavrnitev Komisije, da ji plača zamudne obresti, pomeni ne samo nezakonitost, ki jo vsebuje izpodbijani sklep, temveč tudi dovolj resno kršitev člena 266, prvi odstavek, PDEU. Drugič, trdi, da je ta dovolj resna kršitev neposredni vzrok za škodo, ki ji je nastala in ki zajema zamudne obresti, za katere je bila prikrajšana.

– Obstoj dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU

- 54 Tožeča stranka najprej trdi, da če sodišče Unije ugotovi, da je bil znesek globe plačan neupravičeno, člen 266, prvi odstavek, PDEU Komisiji nalaga obveznost, da ob vračilu tega zneska plača zamudne obresti. Tako naj bi popolna zavrnitev plačila zamudnih obresti pomenila dovolj resno kršitev navedene določbe.
- 55 Dalje, tožeča stranka trdi, da člen 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012 ne vpliva na pravico do plačila zamudnih obresti. Ob domnevi, da je to določbo mogoče razlagati tako, da ureja pravico do plačila zamudnih obresti, se tožeča stranka na podlagi člena 277 PDEU sklicuje na nezakonitost te določbe.

- 56 Nazadnje, tožeča stranka meni, da obveznost plačila zamudnih obresti nastane, ko sredstva niso več na voljo zadevni osebi, to je v obravnavani zadevi na datum, ko je plačala globo.
- 57 Komisija ob opiranju na trditve, ki jih je navedla v odgovor na predlog za razglasitev ničnosti, odgovarja, da ni kršila člena 266, prvi odstavek, PDEU in da taka kršitev, če bi jo bilo treba sprejeti, ne bi bila dovolj resna.
- 58 Prvič, Komisija trdi, da iz člena 266, prvi odstavek, PDEU izhaja, da mora samo izvršiti vračilo, ki temelji na načelu neupravičene obogatitve. Povedano drugače, navedena določba naj ji ne bi nalagala, da ob vračilu neupravičeno prejete globe plača zamudne obresti. Komisija dodaja, da sodišči Unije razlikujeta med različnimi vrstami obresti, in sicer zamudnimi obrestmi, ki so pavšalne in s katerimi se kaznuje zamuda pri plačilu, kompenzacijskimi obrestmi, ki se plačajo za nezakonito povzročeno škodo, in nabranimi obrestmi, ki jih je treba vrniti v primeru vračila.
- 59 Drugič, Komisija trdi, da so v plačilu, ki ga je izvedla v korist tožeče stranke, upoštevane nabrane obresti v skladu z določbami člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 v povezavi s členom 83 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL 2012, L 298, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba). Po mnenju Komisije je namen plačila nabranih obresti, da se tožeči stranki povrne škoda, ker je Komisija neupravičeno obogatela zaradi plačila presežne globe. Pojasnjuje, da je v obravnavani zadevi znesek globe, ki ga je plačala tožeča stranka, vložila, vendar je bil donos od te naložbe negativen. Tako naj bi bila njena „obogatitev“ zaradi presežne globe, ki jo je plačala tožeča stranka, negativna ali enaka nič. Poleg tega Komisija trdi, da je po razglasitvi sodbe z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), nemudoma upoštevala nabrane obresti, da bi tožeči stranki povrnila škodo zaradi svoje neupravičene obogatitve, ki je bila posledica neupravičeno prejetega zneska globe.
- 60 Tretjič, Komisija trdi, da ji ni bilo treba plačati zamudnih obresti.
- 61 Najprej, Komisija pojasnjuje, da namen zamudnih obresti ne more biti, da jo spodbudijo k temu, da pred razglasitvijo sodbe, s katero se zmanjša znesek globe, vrne znesek, ki ga je prejela neupravičeno. Dodaja, da se navedene obresti ne smejo izračunati od datuma plačila globe, ki je v obravnavani zadevi 16. januar 2015. Meni namreč, da ne more zamujati s plačilom, še preden je Splošno sodišče ugotovilo, da zanjo obstaja obveznost plačila, in sicer v obravnavani zadevi pred sodbo z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930).
- 62 Dalje, Komisija trdi, da mora zamudne obresti plačati le, če zavrne vračilo globe in nabranih obresti po sodbi, ki jo izda sodišče Unije in s katero se zmanjša ali odpravi znesek te globe. V tem primeru naj bi bil začetek obveznosti plačila zamudnih obresti določen po razglasitvi zadevne sodbe.
- 63 Nazadnje, Komisija meni, da ugovor nezakonitosti, podan zoper člen 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012, ni utemeljen.
- 64 Četrtrič, Komisija meni, da je s sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), zanjo uvedena obveznost, da plača novo vrsto obresti, ki jih tudi Sodišče opredeljuje kot „zamudne obresti“. Navedeno sodbo razlaga tako, da bi morala to vrsto obresti

plačati, ne da bi sploh zamujala s plačilom, to je, ne da bi bila v položaju dolžnika, ki ne bi v predpisanem roku plačal zapadlega določenega zneska. Po njenem mnenju gre, nasprotno, za kompenzacijske obresti.

- 65 Poleg tega Komisija pojasnjuje, da se z obveznostjo plačila zamudnih obresti uresničujeta dva cilja, in sicer povrniti škodo upniku in kaznovati nezakonitost ravnanja dolžnika, ki naj bi povzročilo prepozno plačilo dolga. Vendar meni, da obstaja določeno protislovje med tema ciljema. Globa, ki jo naloži, naj namreč ne bi mogla v istem obdobju in hkrati na eni strani zapasti v plačilo v skladu z veljavnim in izvršilnim sklepom na podlagi člena 299 PDEU, na drugi strani pa naj bi jo morala vrniti. Samo v izjemnem primeru, ko bi bil njen sklep opredeljen kot neobstoječ, naj bi bila obveznost plačila globe, ki jo vsebuje ta sklep, *ex tunc* brez pravne podlage. Tako naj bi bilo treba sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), razlagati tako, da obveznost plačila zamudnih obresti ni namenjena kaznovanju zamude pri vračilu globe. Obveznost vračila globe naj bi obstajala od sodbe z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), kot naj bi izhajalo iz člena 266, prvi odstavek, PDEU.
- 66 Petič, Komisija meni, da se načela, določena v sodbi z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), ne uporabljajo v obravnavani zadevi.
- 67 V zvezi s tem Komisija pojasnjuje, da je Splošno sodišče v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), najprej zaradi nezadostne obrazložitve v celoti za ničen razglasilo del njenega sklepa, v katerem je bila družbi Printeos SA naložena globa. Tako naj bi Komisija po sodbi z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija (T-201/17, EU:T:2019:81), lahko znova začela postopek v fazi ugotovljene nezakonitosti in znova izvajala svojo pristojnost za naložitev glob.
- 68 Nasprotno pa naj bi Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), zmanjšalo in torej spremenilo znesek globe v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti na podlagi člena 261 PDEU in člena 31 Uredbe št. 1/2003.
- 69 V zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), naj bi bila pristojnost za naložitev sankcij prenesena na sodišče Unije, Splošno sodišče pa naj bi nadomestilo Komisijo in znova določilo znesek globe. Izvajanje te pristojnosti s strani Splošnega sodišča naj bi lahko imelo samo *ex nunc* učinke. Zmanjšanje zneska globe naj bi bilo rezultat lastne presoje Splošnega sodišča, ki naj bi nadomestila presojo Komisije. Splošno sodišče naj bi samo presodilo dejanski položaj in uporabilo pristojnost za naložitev sankcij. To zmanjšanje zneska globe naj bi bilo prvič določeno na datum sodbe, ki jo je razglasilo Splošno sodišče. Pred tem naj ne bi obstajal dolg Komisije, še manj pa določen znesek.
- 70 Komisija iz tega sklepa, da če sodišči Unije izvajata svojo neomejeno pristojnost, uporaba *ex tunc* zamudnih obresti ni mogoča.
- 71 Uvodoma je treba ugotoviti, da člen 266, prvi odstavek, PDEU pomeni pravno pravilo, s katerim so posameznikom podeljene pravice. Ta določba namreč določa absolutno in brezpogojno obveznost institucije, katere akt je bil razglašen za ničen, da v korist uspele tožeče stranke sprejme ukrepe, potrebne za izvršitev ničnostne sodbe, tožeča stranka pa ima pravico do popolnega izpolnjevanja te obveznosti.

- 72 V zvezi z obstojem dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU je treba opozoriti, da če so bili zneski pobrani v nasprotju s pravom Unije, iz tega prava izhaja obveznost njihovega vračila skupaj z obrestmi. Tako je zlasti, kadar so bili zneski pobrani na podlagi akta Unije, ki ga je sodišče Unije razglasilo za neveljavnega ali ničnega (glej sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točki 66 in 67 ter navedena sodna praksa).
- 73 Natančneje, v primeru razglasitve ničnosti akta Unije, ki je vključeval plačilo nekega zneska Uniji, s strani sodišča Unije je plačilo zamudnih obresti ukrep izvršitve ničnostne sodbe v smislu člena 266, prvi odstavek, PDEU, saj je njegov namen pavšalno odškodovati nemožnost razpolaganja z zneskom terjatve in spodbuditi dolžnika, da čim prej izvrši ničnostno sodbo (sodbi z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, točka 30, in z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 68; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 55).
- 74 Kar zadeva določitev obveznosti, ki jih ima Komisija na podlagi člena 266 PDEU za izvršitev sodbe, s katero je bil odpravljen ali zmanjšan znesek globe, ki je naložena podjetju zaradi kršitev pravil o konkurenci, je med njimi predvsem obveznost Komisije, da v celoti ali delno povrne znesek globe, ki ga je plačalo zadevno podjetje, ker se mora to plačilo po sodbi šteti za neupravičeno. Ta obveznost se ne nanaša le na znesek glavnice neupravičeno plačane globe, temveč tudi na zamudne obresti od tega zneska (glej v tem smislu sodbi z dne 10. oktobra 2001, Corus UK/Komisija, T-171/99, EU:T:2001:249, točki 52 in 53, in z dne 8. julija 2004, Corus UK/Komisija, T-48/00, EU:T:2004:219, točka 223, ter sklep z dne 4. maja 2005, Holcim (France)/Komisija, T-86/03, EU:T:2005:157, točka 30).
- 75 Dodelitev zamudnih obresti na neupravičeno plačani znesek je očitno nujno potreben del obveznosti vrnitve v prvotno stanje, ki jo ima Komisija zaradi sodbe o razglasitvi ničnosti ali neomejene pristojnosti (sodba z dne 10. oktobra 2001, Corus UK/Komisija, T-171/99, EU:T:2001:249, točka 54; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija, T-201/17, EU:T:2019:81, točka 56).
- 76 Iz tega sledi, da Komisija s tem, da ni dodelila zamudnih obresti na znesek glavnice globe, ki je bila povrnjena po sodbi, s katero je bil odpravljen ali zmanjšan znesek globe, ki je bila naložena podjetju zaradi kršitve pravil o konkurenci, ni sprejela ukrepa, potrebnega za izvršitev te sodbe, in tako ni upoštevala obveznosti, ki jih ima na podlagi člena 266 PDEU (sklep z dne 4. maja 2005, Holcim (France)/Komisija, T-86/03, EU:T:2005:157, točka 31; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 8. julija 2008, BPB/Komisija, T-53/03, EU:T:2008:254, točka 488).
- 77 Najprej drži, da so v skladu s členom 299 PDEU sklepi Komisije, ki nalagajo denarno obveznost osebam, ki niso države članice, izvršilni naslovi. Dalje, v skladu s členom 278 PDEU tožbe, ki so pri Sodišču vložene zoper take vrste sklepov, nimajo odločilnega učinka. Nazadnje, za sklepe Komisije velja domneva, da so veljavni, dokler niso razglašeni za nične ali odpravljeni (glej sodbo z dne 17. junija 2010, Lafarge/Komisija, C-413/08 P, EU:C:2010:346, točka 81 in navedena sodna praksa).
- 78 Res je tudi, da je obveznost plačila zamudnih obresti lahko podana le, če je znesek glavne terjatve gotov ali vsaj določljiv na podlagi ugotovljenih objektivnih elementov (sodba z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19-P, EU:C:2021:39, točka 55).

79 Vendar je treba na prvem mestu poudariti, da je člen 83 finančne uredbe, ki se uporablja v obravnavani zadevi, med drugim določal:

„1. Zneski iz glob, denarnih kazni in sankcij ter ustreznih obresti ali drugih prihodkov od njih se v prihodkih proračuna ne evidentirajo, dokler lahko Sodišče [...] razveljavi sklep, s katerim so bile naložene.

2. Zneski iz odstavka 1 se evidentirajo kot prihodek proračuna, takoj ko je mogoče, najpozneje pa v letu, ki sledi letu, v katerem so bila izčrpana vsa pravna sredstva. Zneski, ki jih je treba na podlagi sodbe Sodišča [...] vrniti subjektu, ki jih je vplačal, se ne evidentirajo kot prihodek proračuna.

[...]

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov [...] v zvezi s podrobnimi pravili o prejemkih iz naslova glob, denarnih kazni in ustreznih obresti.“

80 Člen 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki se uporablja v obravnavani zadevi, je med drugim določal:

„1. Ko se vloži tožba na [Sodišče] proti sklepu Komisije o naložitvi globe ali drugih kazni v skladu s PDEU ali Pogodbo Euratom in dokler niso bila izčrpana vsa pravna sredstva, dolžnik ali začasno plača zadevne zneske na bančni račun, ki ga določi računovodja, ali predloži finančno jamstvo, ki je sprejemljivo za računovodjo. Jamstvo je neodvisno od obveznosti plačila globe ali denarne kazni ali drugih kazni in je plačljivo na prvi poziv. Pokriva zahtevek v višini glavnice in zapadlih obresti, kot je določeno v členu 83(4).

2. Komisija zavaruje začasno plačane zneske tako, da jih naloži v finančna sredstva in na ta način zagotovi varnost in likvidnost denarnih sredstev, hkrati pa si prizadeva tudi za pozitiven donos.

[...]

4. Ko so bila izčrpana vsa pravna sredstva, globa ali denarna kazen pa umaknjena ali zmanjšana, se izvede kateri koli izmed naslednjih ukrepov:

(a) neupravičeno pobrani zneski skupaj z nabranimi obrestmi se vrnejo zadevni tretji osebi. Če je bil skupni donos v zadevnem obdobju negativen, se povrne nominalna vrednost neupravičeno pobranih zneskov;

(b) kadar je bilo predloženo finančno jamstvo, se to ustrezno sprosti.“

81 Člen 24(2) Sklepa Komisije C(2013) 2488 final z dne 2. maja 2013 o določbah notranjega postopka za izterjavo terjatev, nastalih pri neposrednem upravljanju, in za izterjavo glob, pavšalnih zneskov in denarnih kazni na podlagi Pogodb, ki nadomešča Sklep C(2011) 4212 final z dne 17. junija 2011 in ki je bil spremenjen s Sklepom Komisije C(2014) 2786 z dne 30. aprila 2014, kaže tudi, da če dolžnik pri sodišču Unije vloži tožbo zoper sklep Komisije o naložitvi globe, računovodja od dolžnika „začasno“ pobere zadevne zneske. Ta določba poleg tega določa, da bodo glede na dokončno sodno odločbo začasno pobrani zneski tako v obliki glavnice kot v obliki obresti bodisi dokončno knjiženi kot prihodki bodisi „vrnjeni“ gospodarskim subjektom sorazmerno s to odločbo.

- 82 Iz ureditve, ki se uporablja, omenjene v točkah od 79 do 81 zgoraj, tako izhaja, da če družba pri sodišču Unije vloži tožbo, zato da bi izpodbijala sklep, s katerim ji je Komisija naložila globo, je plačilo globe s strani te družbe začasno, dokler niso izčrpana pravna sredstva. Navedena ureditev tudi *ex ante* določa, da ima družba, ki je plačala globo, ki je bila pozneje odpravljena ali zmanjšana, pravico do vračila neupravičeno plačanih zneskov in torej terjatev za vračilo.
- 83 Na drugem mestu, Komisija se sklicuje na okoliščino, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), znesek globe zmanjšalo v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti.
- 84 Vendar je treba najprej ugotoviti, da je Splošno sodišče pred izvajanjem svoje neomejene pristojnosti in zmanjšanjem zneska globe, ki je bila naložena tožeči stranki, v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), razglasilo delno ničnost določbe, v kateri je bila ugotovljena resničnost prakse, navedene v členu 1(2)(d) sklepa iz leta 2014 (glej točko 5 zgoraj). Poleg tega je Splošno sodišče razglasilo ničnost člena 2 tega sklepa v delu, v katerem je bil znesek globe, za plačilo katerega je bila odgovorna samo tožeča stranka, določen na 31.070.000 EUR (glej točko 6 zgoraj).
- 85 V zvezi z učinki razglasitve ničnosti akta, ki jo izreče sodišče Unije, je treba opozoriti, da ta učinkuje *ex tunc*, zato se z njo retroaktivno iz pravnega reda odstrani akt, ki je bil razglašen za ničen (glej v tem smislu sodbe z dne 26. aprila 1988, Asteris in drugi/Komisija, 97/86, 99/86, 193/86 in 215/86, EU:C:1988:199, točka 30; z dne 13. decembra 1995, Exporteurs in Levende Varkens in drugi/Komisija, T-481/93 in T-484/93, EU:T:1995:209, točka 46, in z dne 10. oktobra 2001, Corus UK/Komisija, T-171/99, EU:T:2001:249, točka 50).
- 86 Dalje, poudariti je treba, da se niti v določbah ali besedilih, ki so bili omenjeni v točkah od 79 do 81 zgoraj, niti v sodni praksi, na katero je bilo opozorjeno v točkah od 74 do 76 zgoraj, ne razlikuje glede na to, ali je sodišče Unije samo odpravilo celoto ali del globe, naložene tožeči stranki, ali pa je to globo zmanjšalo, potem ko jo je odpravilo.
- 87 Nazadnje, kadar sodišče Unije s svojo presojo nadomesti presojo Komisije in zmanjša znesek globe v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti, v sklepu Komisije znesek, ki je bil sprva določen v tem sklepu, nadomesti z zneskom, ki izhaja iz njegove presoje. S tem zmanjšanjem se retroaktivno spremeni sklep Komisije. Za globo, ki je bila zmanjšana po novi presoji sodišča Unije, se še vedno šteje, da jo je naložila Komisija. Kar zadeva navedeno zmanjšanje, se za sklep Komisije zaradi nadomestilnega učinka sodbe, ki jo izda sodišče Unije, torej šteje, da je vedno sklep, ki izhaja iz presoje tega sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, EU:T:1995:141, točke od 60 do 65 in od 85 do 87).
- 88 Na tretjem mestu, na eni strani je spodbujanje k temu, „da [se] čimprej izvrši ničnostn[a] sodb[a]“, le eden od dveh ciljev plačila zamudnih obresti, ki ju je Sodišče upoštevalo v točki 30 sodbe z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Z dodelitvijo zamudnih obresti od datuma začasnega plačila zadevne globe pa se uresničuje drugi cilj, ki ga je upoštevalo Sodišče, in sicer pavšalna odškodnina za podjetje, ki je to globo plačalo, zaradi nemožnosti razpolaganja s svojimi sredstvi v obdobju od datuma začasnega plačila navedene globe do dneva njenega vračila. Na drugi strani je obveznost, da se v primeru razglasitve ničnosti sklepa, s katerim je bilo naloženo začasno plačilo zneska, kot je globa, naložena zaradi kršitve pravil o konkurenci, plačani znesek vrne skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva plačila tega zneska, spodbuda za zadevno institucijo, da pri sprejemanju takih sklepov, ki lahko za

posameznika pomenijo obveznost takojšnjega plačila visokega zneska, izkaže posebno skrbnost (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točki 85 in 86).

- 89 Sodišče je v sodbi z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), torej štelo, da se z dodelitvijo zamudnih obresti od datuma začasnega plačila globe ne uresničuje cilj spodbuditi Komisijo, „da čimprej izvrši ničnostno sodbo“.
- 90 Tako drži, da cilj obveznosti plačila zamudnih obresti ne more biti spodbujanje Komisije k temu, da pred razglasitvijo sodbe, s katero se odpravi in zmanjša znesek globe, ki jo je naložila, vrne znesek, ki ga je prejela neupravičeno. Vendar se z obveznostjo plačila zamudnih obresti, če sodišče Unije odpravi in zmanjša znesek globe, ki jo je naložila Komisija, ne uresničuje cilj, da se kaznuje protipravna zamuda te institucije. Namen obveznosti plačila zamudnih obresti v takem primeru je predvsem pavšalno odškodovati objektivno zamudo, ki izhaja, prvič, iz trajanja postopka pred sodiščem Unije, drugič, iz tega, da upoštevna finančna ureditev določa, da ima družba, ki je začasno plačala globo, ki je pozneje odpravljena ali zmanjšana, terjatev za vračilo (glej točke od 79 do 82 zgoraj), in tretjič, iz retroaktivnosti zmanjšanja zneska globe, ki ga izvede sodišče Unije (glej točke od 84 do 87 zgoraj).
- 91 Komisija trdi, da če bi bilo treba šteti, da mora plačati zamudne obresti pred datumom sodbe sodišča Unije, s katero je odpravljen ali zmanjšan znesek globe, bi bilo to v nasprotju z odvrtačno funkcijo glob v zadevah s področja konkurence. V zvezi s tem pojasnjuje, najprej, da obstaja tesna zveza med prepovedjo protikonkurenčnih praks na podlagi členov 101 in 102 PDEU ter naložitvijo glob, dalje, da bi bila navedena člena brezpredmetna, če ju ne bi spremljale sankcije iz člena 103(2)(a) PDEU, in nazadnje, da globe ne bi smele biti omiljene zaradi zunanjih okoliščin.
- 92 Vendar je treba, prvič, opozoriti, da je pojem odvrtačanja eden od elementov, ki se upoštevajo pri izračunu globe (sodbi z dne 26. septembra 2013, Alliance One International/Komisija, C-679/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:606, točka 73, in z dne 4. septembra 2014, YKK in drugi/Komisija, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, točka 84). Iz tega sledi, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), nujno upoštevalo odvrtačno funkcijo glob, ko je izvajalo svojo neomejeno pristojnost, da je z retroaktivnim učinkom zmanjšalo znesek globe, ki ga je morala plačati tožeča stranka (glej točko 87 zgoraj).
- 93 Drugič, poudariti je treba, da mora biti odvrtačna funkcija glob usklajena z načelom učinkovitega sodnega varstva iz člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Spoštovanje navedenega načela pa je zagotovljeno z nadzorom zakonitosti, določenim v členu 263 PDEU in dopolnjenim z neomejeno pristojnostjo glede zneska globe, določeno v členu 31 Uredbe št. 1/2003. Sodišče Unije namreč lahko izvaja pravni in dejanski nadzor ter presoja dokaze, razglasi ničnost izpodbijanega sklepa in spremeni znesek glob (glej v tem smislu sodbo z dne 6. novembra 2012, Otis in drugi, C-199/11, EU:C:2012:684, točki 62 in 63 ter navedena sodna praksa). Odločeno je bilo tudi, da mora sodišče Unije za to, da so izpolnjene zahteve nadzora nad neomejeno sodno pristojnostjo v smislu člena 47 Listine o temeljnih pravicah glede glob, pri izvajanju pooblastil iz členov 261 in 263 PDEU preučiti vsak očitok, dejanski ali pravni, s katerim se skuša dokazati, da znesek globe ni v sorazmerju s težo in trajanjem kršitve (sodbi z dne 10. julija 2014, Telefónica in Telefónica de España/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, točka 200, in z dne 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, točka 195). Neomejena pristojnost je dodatno jamstvo, ki ga imajo podjetja (glej v tem smislu sodbe z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do

C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točka 445; z dne 6. oktobra 1994, Tetra Pak/Komisija, T-83/91, EU:T:1994:246, točka 235, in z dne 17. decembra 2015, Orange Polska/Komisija, T-486/11, EU:T:2015:1002, točka 91).

- 94 Tretjič, odvratalna funkcija glob mora biti usklajena tudi s ciljema, ki se uresničujeta z dodelitvijo zamudnih obresti, potem ko sodišče Unije izvaja svoje pristojnosti, zlasti svojo neomejeno pristojnost, in sicer s ciljema, na eni strani, pavšalnega odškodovanja podjetja, ki je začasno plačalo to globo, zaradi nemožnosti razpolaganja s sredstvi v obdobju med datumom začasnega plačila navedene globe in datumom njenega vračila ter, na drugi strani, spodbujanja zadevne institucije k temu, da izkaže posebno skrbnost pri sprejemanju sklepov, kot so sklepi o naložitvi glob, ki lahko za posameznika vključujejo obveznost takojšnjega plačila velikih zneskov (glej točko 88 zgoraj).
- 95 Zato je treba glede na razloge, sprejete v točkah od 79 do 94 zgoraj, šteti, da je bil na eni strani najvišji znesek glavne terjatve, ki jo ima v obravnavani zadevi tožeča stranka, gotov ali da je bil vsaj določljiv na podlagi ugotovljenih objektivnih elementov na datum, ko je tožeča stranka začasno plačala globo, to je 16. januarja 2015. Na drugi strani je morala Komisija na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU plačati zamudne obresti na del zneska globe, za katerega je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovilo, da ni upravičen, za obdobje med datumom začasnega plačila globe in datumom vračila dela zneska globe, za katerega je bilo ugotovljeno, da ni upravičen.
- 96 Te ugotovitve ne ovržejo trditve Komisije, ki se nanašajo, prvič, na določbe člena 90(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012 in, drugič, na to, da je treba obresti, dolgovane od plačila globe, opredeliti kot kompenzacijske obresti.
- 97 Kar zadeva trditve Komisije v zvezi z določbami člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 (glej točko 80 zgoraj), iz tega člena namreč ne izhaja, da je Komisija, kadar mora vrniti znesek začasno plačane globe, v vsakem primeru oproščena obveznosti, da ta znesek plača skupaj z zamudnimi obrestmi (sodba z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 73).
- 98 Poleg tega, če so „nabrane“ obresti iz člena 90(4) Delegirane uredbe št. 1268/2012 nižje od dolgovanih zakonskih obresti ali če sploh ni nabranih obresti, ker je bil donos vloženega kapitala negativen, mora Komisija, da bi izpolnila svojo obveznost iz člena 266 PDEU, zadevni osebi plačati razliko med zneskom morebitnih „nabranih obresti“ v smislu člena 90(4) navedene delegirane uredbe in zneskom zamudnih obresti, dolgovanih za obdobje od dneva plačila zadevnega zneska do datuma njegovega vračila (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točki 75 in 76).
- 99 Ker torej v obravnavanem primeru ni sporno, da naložba – s strani Komisije – zneska globe, ki ga je tožeča stranka plačala na podlagi sklepa iz leta 2014, ni prinesla obresti, je bila Komisija po sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), dolžna tožeči stranki vrniti del zneska globe, za katerega je bilo ugotovljeno, da ni upravičen, skupaj z zamudnimi obrestmi, ne da bi člen 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 to preprečeval (glej po analogiji sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 77).
- 100 Dodati je treba, da se Komisija ne more učinkovito sklicevati na okoliščino, da tožeča stranka v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ni izpodbijala člena 2 sklepa iz leta 2014, katerega četrti odstavek

temelji na členu 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012. Prav tako se ne more sklicevati na okoliščino, da je Splošno sodišče člen 2 navedenega sklepa razglasilo za delno ničnen, ne da bi se podvomilo o sklicevanju na člen 90 te delegirane uredbe.

- 101 Drži, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), razglasilo ničnost člena 2 sklepa iz leta 2014 samo v delu, v katerem je bil znesek globe, za plačilo katerega je bila odgovorna samo tožeča stranka, določen na 31.070.000 EUR. Poleg tega je znesek globe, za plačilo katerega je bila odgovorna samo tožeča stranka, določilo na 19.030.981 EUR.
- 102 Vendar se četrti odstavek člena 2 sklepa iz leta 2014 ne nanaša na pogoje, pod katerimi bo Komisija v primeru razglasitve ničnosti navedenega sklepa in zmanjšanja zneska globe, določenega v tem sklepu, vrnila znesek globe, ki ga je navedeno podjetje plačalo začasno (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 92).
- 103 Poleg tega v primeru razglasitve ničnosti sklepa o naložitvi globe zaradi kršitve pravil o konkurenci in v primeru zmanjšanja zneska globe, ki je določen v tem sklepu, obveznost Komisije, da vrne celoto ali del zneska začasno plačane globe skupaj z zamudnimi obrestmi za obdobje od začasnega plačila te globe do dneva njenega vračila, izhaja neposredno iz člena 266 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 94).
- 104 Iz tega sledi, da Komisija ni pristojna, da s posamičnim sklepom določi pogoje, pod katerimi bo plačala zamudne obresti v primeru razglasitve ničnosti sklepa, s katerim je bila naložena globa, in v primeru zmanjšanja zneska globe, ki je bila določena v tem sklepu in začasno plačana (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 95).
- 105 Zato je treba trditve Komisije v zvezi z določbami člena 90 Delegirane uredbe št. 1268/2012 zavriniti, ne da bi bilo treba odločiti o ugovoru nezakonitosti te določbe, ki ga je podala tožeča stranka.
- 106 Kar zadeva trditve Komisije, da je treba obresti, ki se dolgujejo od plačila globe, opredeliti kot kompenzacijske obresti, je treba poudariti, da je namen kategorije kompenzacijskih obresti izravnava poteka časa do sodne odmere zneska škode, ne glede na vsakršno zamudo dolžnika (glej sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 56 in navedena sodna praksa).
- 107 Vendar obveznost Komisije, da v obravnavani zadevi plača zamudne obresti od začasnega plačila, ki ga je izvedla tožeča stranka, izhaja neposredno iz obveznosti, da v skladu s členom 266, prvi odstavek, PDEU izvrši sodbo z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930).
- 108 Glavna terjatev tožeče stranke je bila terjatev za vračilo, ki je bila povezana s plačilom globe, ki je bilo izvedeno začasno. Najvišji znesek te terjatve je bil gotov ali vsaj določljiv na podlagi ugotovljenih objektivnih elementov na datum navedenega plačila (glej točke od 79 do 95 zgoraj) in ni smel biti predmet sodne presoje.
- 109 V tem primeru dolgovane obresti so zamudne obresti in v obravnavani zadevi ni mogoče govoriti o kompenzacijskih obrestih (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točki 78 in 79).

- 110 Komisija torej ne more utemeljeno trditi, da je treba obresti, ki bi jih lahko morala plačati za obdobje med datumom začasnega plačila globe s strani tožeče stranke in iztekom roka za izvršitev sodbe z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), opredeliti kot kompenzacijske obresti.
- 111 Iz tega sledi, da je Komisija kršila člen 266, prvi odstavek, PDEU, ko je zavrnila, da bi tožeči stranki plačala zamudne obresti na del zneska globe, ki ga je prejela neupravičeno, za obdobje med 16. januarjem 2015, ko je bila globa plačana, in 19. februarjem 2019, ko je bil vrnjen del zneska globe, za katerega je Splošno sodišče nazadnje v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovilo, da ni upravičen.
- 112 Nazadnje, iz točk od 71 do 95 zgoraj izhaja, da je morala Komisija po sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), v skladu z ustaljeno sodno prakso tožeči stranki vrniti del zneska globe, ki je bila neupravičeno začasno plačana, skupaj z zamudnimi obrestmi, in da ni imela diskrecijske pravice glede primernosti plačila takih obresti (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 104).
- 113 Zato je treba ob upoštevanju absolutne in brezpogojne obveznosti plačila zamudnih obresti, ki je Komisiji naložena s členom 266, prvi odstavek, PDEU, ne da bi v zvezi s tem imela diskrecijsko pravico, ugotoviti, da obstaja dovolj resna kršitev tega pravnega pravila, ki je lahko podlaga za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije v smislu člena 266, drugi odstavek, PDEU v povezavi s členom 340, drugi odstavek, PDEU.

– *Vzročna zveza in škoda, ki se povrne*

- 114 Tožeča stranka trdi, da je dovolj resna kršitev člena 266, prvi odstavek, PDEU, ki jo je storila Komisija, neposredni vzrok za škodo, ki ji je nastala in ki zajema zamudne obresti, za katere je bila prikrajšana. Pojasnjuje, da je na podlagi člena 83(2)(b) in člena 111(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012 primerna obrestna mera za zamudne obresti obrestna mera, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečana za tri odstotne točke in pol. Po mnenju tožeče stranke je obrestna mera za zamudne obresti, ki se uporabi, v obravnavani zadevi obrestna mera 3,55 %, ki ustreza obrestni meri, ki jo je ECB uporabljala za operacije glavnega refinanciranja januarja 2015, to je 0,05 %, povečani za tri odstotne točke in pol. Meni, da je z uporabo te obrestne mere za znesek 12.039.019 EUR, ki ga je plačala neupravičeno, mogoče njeno škodo oceniti na 1.750.522,83 EUR.
- 115 Komisija odgovarja, da je plačilo zamudnih obresti zavrnila samo za obdobje od sprejetja izpodbijanega sklepa, to je 28. junija 2019, tako da bi bilo odškodnino vsekakor mogoče zahtevati samo od tega datuma. Poleg tega trdi, da tožeča stranka ni spoštovala postopka iz člena 111 Delegirane uredbe št. 1268/2012 in torej ne more zahtevati zamudnih obresti v smislu člena 111(4)(a) v povezavi s členom 83 navedene delegirane uredbe. Nazadnje, trdi, da če bi Splošno sodišče štelo, da se načela, določena v sodbi z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), uporabljajo v obravnavani zadevi, bi morala biti obrestna mera za zamudne obresti, ki se uporabi, obrestna mera, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečana za tri odstotne točke in pol, po analogiji s členom 83(4) te delegirane uredbe.

- 116 Na prvem mestu, opozoriti je treba, da je za nastanek nepogodbene odgovornosti Unije potrebno, da škoda dovolj neposredno izhaja iz nezakonitega ravnanja institucij (sodba z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 61).
- 117 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da ima kršitev obveznosti Komisije, da na podlagi člena 266, prvi odstavek, PDEU dodeli zamudne obresti, dovolj neposredno vzročno zvezo s škodo, ki vključuje izgubo – v obdobju med 16. januarjem 2015 in 19. februarjem 2019 – zamudnih obresti na znesek, za katerega je bila tožeča stranka neupravičeno prikrajšana (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 105).
- 118 Na drugem mestu, glede na sodno prakso, omenjeno v točki 39 zgoraj, tožeča stranka utemeljeno trdi, da ji je nastala dejanska in gotova škoda, ki je enakovredna izgubi – v obdobju med 16. januarjem 2015 in 19. februarjem 2019 – zamudnih obresti, ki predstavljajo pavšalno odškodnino za nemožnost razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom globe v tem obdobju.
- 119 Komisija trdi, da bi morala biti ob domnevi, da mora plačati zamudne obresti, obrestna mera za te obresti določena po pavšalni obrestni meri, ki ustreza nemožnosti razpolaganja v zadevnem obdobju, kar pa bi bilo vsaj delno odvisno od okoliščin obravnavane zadeve. Najprej, na podlagi sodbe z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), naj ne bi bilo mogoče določiti obrestne mere za zamudne obresti, ki se uporabijo v tej zadevi. V tej sodbi naj namreč ne bi bilo navedeno, katera obrestna mera naj bi se uporabila za zamudne obresti. Dalje, ob domnevi, da je Sodišče nameravalo po analogiji Komisiji naložiti, da plača obresti po obrestni meri, določeni v členu 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012, Komisija meni, da se ta obrestna mera ne uporablja po analogiji v obravnavani zadevi. Znesek dolga Komisije naj bi bil namreč določen samo v okviru izvajanja neomejene pristojnosti s strani Splošnega sodišča v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930). Nazadnje, točko 81 sodbe z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), naj bi bilo mogoče razlagati tako, da bi se obrestna mera iz člena 83(4) te delegirane uredbe, in sicer obrestna mera, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečana za tri odstotne točke in pol, lahko smiselno uporabila v obravnavani zadevi.
- 120 Opozoriti je treba, da mora za določitev zneska zamudnih obresti – ki jih je treba plačati podjetju, ki je plačalo globo, ki jo je naložila Komisija – po odpravi te globe ta institucija uporabiti obrestno mero, ki je za to določena z Delegirano uredbo št. 1268/2012 (sodba z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 56).
- 121 Po mnenju Sodišča iz tega izhaja, da mora Komisija uporabiti obrestno mero iz člena 83 Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki določa obrestno mero za terjatve, ki niso poplačane v roku (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, točka 81).

122 Člen 83 Uredbe št. 1268/2012 je bil del oddelka 3 poglavja 5 naslova IV navedene delegirane uredbe. Navedeno poglavje se je nanašalo na „[p]rihodke“, navedeni oddelek pa na „[u]gotovitev terjatev“. Ta člen, s katerim se je izvajal člen 78 finančne uredbe, je bil naslovljen „Zamudne obresti“ in je določal:

„1. Brez poseganja v kakršne koli posebne določbe, ki izhajajo iz uporabe predpisov za posamezni sektor, se za vsako terjatev, ki ni poplačana v roku iz člena 80(3)(b), zaračunajo obresti v skladu z odstavkoma 2 in 3 tega člena.

2. Obrestna mera za terjatve, ki niso poplačane v roku iz člena 80(3)(b), je obrestna mera, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, objavljena v seriji *C Uradnega lista Evropske unije*, in ki velja na prvi koledarski dan meseca, v katerem terjatev zapade v plačilo, povečana za:

(a) osem odstotnih točk, če je dogodek, ki je podlaga obveznosti, pogodba o izvedbi javnega naročila blaga in storitev iz naslova V;

(b) tri odstotne točke in pol v vseh drugih primerih.

[...]

4. V primeru glob, kadar dolжник predloži finančno jamstvo, ki ga računovodja sprejme namesto plačila, je obrestna mera, ki se uporablja od roka iz člena 80(3)(b), obrestna mera iz odstavka 2 tega člena, ki velja na prvi dan meseca, v katerem je bil sprejet sklep o naložitvi globe, povečana za samo eno odstotno točko in pol.“

123 Člen 111 Delegirane uredbe št. 1268/2012 je bil del oddelka 5 poglavja 6 naslova IV navedene delegirane uredbe. Navedeno poglavje se je nanašalo na „[o]dhodke“, navedeni oddelek pa na roke za izvrševanje odhodkov. Ta člen, s katerim se je izvajal člen 92 finančne uredbe, je bil naslovljen „Roki za plačila in zamudne obresti“ in je določal:

„1. Rok za izvršitev plačil vključuje potrjevanje, odobravanje in plačilo odhodkov.

Teči začne od dne prejema zahtevka za plačilo.

Služba, ki jo je pooblastil odgovorni odredbodajalec, zahtevk za plačilo čim prej evidentira in šteje se, da je bil zahtevk za plačilo prejet na datum evidentiranja.

Za datum plačila šteje datum, na katerega je bremenjen račun institucije.

[...]

4. Po izteku rokov iz člena 92(1) finančne uredbe je upnik upravičen do obresti v skladu z naslednjima pogojevma:

(a) uporabljajo se obrestne mere iz člena 83(2) te uredbe;

(b) obresti se plačajo za obdobje, ki preteče od koledarskega dne po izteku plačilnega roka iz člena 92(1) finančne uredbe do dne plačila.“

- 124 Uvodoma je treba poudariti, da ko se Komisija sklicuje na okoliščino, da je Splošno sodišče znesek njenega dolga določilo samo v okviru izvajanja svoje neomejene pristojnosti v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), še naprej trdi, da tožeči stranki ni dolžna plačati zamudnih obresti za obdobje med datumom plačila globe in datumom vračila, ki ga je izvedla. Vendar je treba te trditve zavrni iz razlogov, ki so navedeni v točkah od 71 do 95 zgoraj. Dodati je treba, da obveznost Komisije, da tožeči stranki plača zamudne obresti, izhaja neposredno iz člena 266, prvi odstavek, PDEU, tako da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, tožeči stranki ni treba vložiti zahtevka za plačilo po postopku iz člena 111 Delegirane uredbe št. 1268/2012.
- 125 Na prvem mestu, opozoriti je treba, da je v primeru razglasitve ničnosti sklepa, ki je vključeval začasno plačilo globe, namen dodelitve zamudnih obresti od datuma tega plačila na eni strani pavšalno odškodovati podjetje, ki je plačalo to globo, zaradi nemožnosti razpolaganja s sredstvi in na drugi strani spodbujati Komisijo k izkazovanju posebne skrbnosti pri sprejetju takega sklepa (glej točko 88 zgoraj).
- 126 Enako velja v primeru odprave in zmanjšanja zneska globe s strani sodišča Unije.
- 127 Na drugem mestu, glede na cilje, ki se uresničujejo z zamudnimi obrestmi, ki jih mora Komisija plačati po sodbi, s katero se odpravi in zmanjša znesek globe, je Komisija v drugačnem dejanskem in pravnem položaju kot družba, na katero je naslovljen sklep, s katerim ji je naložena globa, in ki zagotovi bančno garancijo. Pravice in obveznosti Komisije do družbe, ki je plačala globo, so namreč drugačne od pravic in obveznosti družbe, ki zagotovi bančno garancijo za Komisijo.
- 128 V zvezi s tem je treba poudariti, da če kaznovano podjetje takoj plača naloženo globo, s tem le izpolni izrek izvršljivega sklepa v skladu z navadno ureditvijo, določeno v Pogodbi (sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 44; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 21. aprila 2005, Holcim (Deutschland)/Komisija, T-28/03, EU:T:2005:139, točka 126). Nasprotno pa nadomestitev takega plačila globe z odlogom plačila in bančno garancijo pomeni odstopanje od navadne ureditve, določene v Pogodbi (glej v tem smislu sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 44).
- 129 Če se kaznovano podjetje odloči za takojšnje plačilo globe, hkrati pa vloži tožbo za odpravo te globe, lahko pričakuje, da mu bo Komisija, če bo znesek naložene globe odpravljen ali zmanjšan, vrnila ne samo znesek, ki ustreza glavnici neupravičeno plačane globe, temveč tudi zamudne obresti, nabrane s tem zneskom (glej v tem smislu sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 43, in sodno prakso, navedeno v točkah od 74 do 76 zgoraj).
- 130 Nadomestitev takojšnjega plačila globe z odlogom plačila in bančno garancijo je zdaj res predvidena v upoštevni finančni predpisih in jo Komisija ponuja pod določenimi pogoji (glej točki 80 in 122 zgoraj). Vendar so v primeru razglasitve ničnosti sklepa, s katerim je bila naložena globa, ali zmanjšanja zneska te globe posledice različne glede na to, ali se je podjetje odločilo za takojšnje plačilo globe ali za odlog plačila in zagotovitev bančne garancije (glej v tem smislu sodbo z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, EU:T:1995:141, točke od 82 do 86, in sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 44).

- 131 Če je bil odobren odlog plačila, Komisiji namreč ni treba vrniti neupravičeno prejete globe, ker hipotetično ta globa ni bila plačana. Iz istega razloga kaznovanemu podjetju torej ni bila odvzeta možnost razpolaganja z zneskom, ki ustreza znesku neupravičeno prejete globe. Edina finančna škoda, ki je morebiti nastala zadevnemu podjetju, izhaja iz njegove odločitve, da zagotovi bančno garancijo (glej v tem smislu sodbo z dne 21. aprila 2005, *Holcim (Deutschland)/Komisija*, T-28/03, EU:T:2005:139, točka 129, in sklep z dne 12. decembra 2007, *Atlantic Container Line in drugi/Komisija*, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 45).
- 132 Na tretjem mestu, Komisija ni predložila konkretnih dokazov, da bi bila uporaba zamudnih obresti po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol, ki je določena v členu 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012, za terjatve za vračilo nesorazmerna glede na cilje, ki se uresničujejo s takimi zamudnimi obrestmi. Prav tako ne pojasni, kako bi izračun zamudnih obresti na tej podlagi negativno vplival na obveznost družbe, na katero je naslovljen sklep, s katerim ji je naložena globa, da takoj plača znesek te globe.
- 133 Na četrtem mestu, drži, da Sodišče v točki 81 sodbe z dne 20. januarja 2021, *Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39)*, ni navedlo točnih določb člena 83 Delegirane uredbe št. 1268/2012, na katere se sklicuje.
- 134 Vendar je treba poudariti, da je Sodišče v isti sodbi z dne 20. januarja 2021, *Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39)*, dokončno odločilo o sporu, potem ko je člen 2 izreka sodbe z dne 12. februarja 2019, *Printeos/Komisija (T-201/17, EU:T:2019:81)*, razveljavilo z obrazložitvijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je zavrnilo zahtevek za plačilo zamudnih obresti, ki ga je družba *Printeos* vložila za obdobje, ki se je začelo 31. marca 2017. Tako je Sodišče v točki 129 sodbe z dne 20. januarja 2021, *Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39)*, odločilo, da je treba družbi *Printeos* dodeliti zamudne obresti po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol, po analogiji s členom 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012.
- 135 Na petem mestu, tožeča stranka ustrezno pojasnjuje, da če ne bi plačala nezakonito določenega zneska globe, bi tudi sama morala plačati zamudne obresti po obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol, ki je določena v členu 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012. Tožeča stranka iz tega upravičeno sklepa, da mora Komisija po odpravi in zmanjšanju globe plačati zamudne obresti na podlagi iste obrestne mere za obdobje, v katerem je napačno izterjala preveč plačani znesek.
- 136 Ob upoštevanju navedenega se pavšalna odškodnina za tožečo stranko zaradi nemožnosti razpolaganja z njenimi sredstvi lahko določi tako, da se po analogiji uporabi obrestna mera iz člena 83(2)(b) Delegirane uredbe št. 1268/2012, in sicer obrestna mera, ki jo je ECB uporabljala za operacije glavnega refinanciranja januarja 2015, to je 0,05 %, povečana za tri odstotne točke in pol.
- 137 Zato je treba ugoditi predlogu, ki je bil podredno podan v okviru tretjega tožbenega predloga, in tožeči stranki dodeliti odškodnino v višini 1.750.522,83 EUR za povrnitev škode, ki ji je nastala zaradi dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU in ki zajema izgubo zamudnih obresti po obrestni meri 3,55 % v obdobju med 16. januarjem 2015 in 19. februarjem 2019 na del zneska globe, ki ga je plačala neupravičeno.
- 138 Zato ni treba odločiti o predlogu, ki ga je tožeča stranka podala še bolj podredno v okviru četrtega tožbenega predloga.

Obresti na odškodnino, ki jo Splošno sodišče dodeljuje tožeči stranki

- 139 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj odškodnino, ki bi ji jo lahko dodelilo, poveča za zamudne obresti od razglasitve prihodnje sodbe do celotnega plačila. To povečanje naj bi moralo temeljiti na obrestni meri, ki jo ECB uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri in pol odstotne točke, ali, podredno, na drugi obrestni meri za zamudne obresti, ki jo bo Splošno sodišče štelo za primerno.
- 140 Komisija predlaga, naj se ta predlog zavrne, ker tožeča stranka nima pravice do odškodnine.
- 141 Glede predloga, ki temelji na nepogodbeni odgovornosti Unije iz člena 340, drugi odstavek, PDEU, iz sodne prakse izhaja, da ob neobstoju posebnih okoliščin obveznost plačila zamudnih obresti nastane od sodbe, s katero se ugotovi obveznost povrnitve škode (glej v tem smislu sodbo z dne 26. junija 1990, Sofrimport/Komisija, C-152/88, EU:C:1990:259, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 142 Za določitev obrestne mere za zamudne obresti je primerno upoštevati člen 99(2)(b) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi finančne uredbe (UL 2018, L 193, str. 2). Na podlagi te določbe se obrestna mera, ki se uporabi, izračuna na podlagi obrestne mere, ki jo ECB uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, objavljene v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, in ki velja na prvi koledarski dan meseca, v katerem terjatev zapade v plačilo, povečane za tri odstotne točke in pol (glej po analogiji sklepa z dne 14. januarja 2016, Komisija/Marcuccio, C-617/11 P-DEP, neobjavljen, EU:C:2016:17, točka 12, in z dne 7. oktobra 2020, Argus Security Projects/Komisija in EUBAM Libya, T-206/17 DEP, neobjavljen, EU:T:2020:476, točka 61).
- 143 V obravnavani zadevi je treba odškodnino iz točke 137 zgoraj povečati za zamudne obresti od datuma razglasitve te sodbe do celotnega plačila. Obrestna mera za zamudne obresti bo tista, ki jo ECB uporablja za svoje operacije glavnega refinanciranja na datum te sodbe, povečana za tri odstotne točke in pol.

Predlog za razglasitev ničnosti

- 144 Tožeča stranka v okviru predloga za razglasitev ničnosti navaja dva tožbena razloga. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 266, prvi odstavek, PDEU, ker ji je Komisija v izpodbijanem sklepu zavrnila plačilo zamudnih obresti. Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 296, drugi odstavek, PDEU, ker je obrazložitev izpodbijanega sklepa pomanjkljiva oziroma nezadostna.
- 145 Glede drugega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 296, drugi odstavek, PDEU, je treba poudariti, da je glede na besedilo izpodbijanega sklepa (glej točke od 12 do 17 zgoraj), okoliščine njegovega sprejetja (glej točke od 1 do 10 zgoraj) in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje, tožeča stranka lahko razumela, da ji je Komisija zavrnila plačilo zamudnih obresti z obrazložitvijo, da ji je s členom 266 PDEU na eni strani naloženo samo, da plača „nabrane“ obresti, omenjene v členu 90(4)(a) Delegirane uredbe št. 1268/2012, in da na drugi strani s sodbo z dne 12. februarja 2019, Printeos/Komisija (T-201/17, EU:T:2019:81), v obravnavani zadevi zadevni instituciji ni naloženo, da ji plača zamudne obresti. To, kako tožeča stranka razume

izpodbijani sklep, poleg tega potrjujejo trditve, ki jih je navedla v okviru tožbe. Poleg tega iz točk od 72 do 111 zgoraj izhaja, da je Splošno sodišče lahko vsebinsko preučilo zakonitost zavrnitve Komisije, da tožeči stranki plača zamudne obresti.

146 Drugi tožbeni razlog je torej treba zavrniti.

147 Glede prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 266, prvi odstavek, PDEU, ker je Komisija zavrnila plačilo zamudnih obresti, iz točk od 72 do 111 zgoraj izhaja, da je Komisija kršila to določbo, ker je v izpodbijanem sklepu zavrnila, da bi tožeči stranki plačala zamudne obresti na del zneska globe, ki ga je prejela neupravičeno, za obdobje med 16. januarjem 2015, ko je bila globa plačana, in 19. februarjem 2019, ko je bil vrnjen del zneska globe, za katerega je Splošno sodišče nazadnje v sodbi z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), ugotovilo, da ni upravičen.

148 Zato je treba prvi tožbeni razlog sprejeti in izpodbijani sklep razglasiti za ničen.

Stroški

149 V skladu s členom 134(3) Poslovnika vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka uspe samo deloma. Vendar lahko Splošno sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.

150 V obravnavani zadevi tožeča stranka z drugim tožbenim predlogom ni uspela. Vendar je bilo prvemu, tretjemu in petemu tožbenemu predlogu ugodeno. Poleg tega je Komisiji naloženo plačilo velikega dela odškodnine, ki jo je tožeča stranka zahtevala za povrnitev škode, ki ji je nastala. Nazadnje, iz spisa ni razvidno, da se je Komisija po razglasitvi sodbe z dne 20. januarja 2021, Komisija/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), odločila, da tožeči stranki plača zamudne obresti za obdobje med 16. januarjem 2015 in 19. februarjem 2019. V teh okoliščinah je treba odločiti, da Komisija nosi svoje stroške in polovico stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka. Tožeča stranka nosi polovico svojih stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (sedmi razširjeni senat)

razsodilo:

- 1. Evropski komisiji se naloži, naj družbi Deutsche Telekom AG plača odškodnino za nastalo škodo v znesku 1.750.522,83 EUR.**
- 2. Odškodnina iz točke 1 se poveča za zamudne obresti od razglasitve te sodbe do celotnega plačila po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka (ECB) uporablja za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za tri odstotne točke in pol.**
- 3. Sklep Komisije z dne 28. junija 2019, s katerim je zavrnila plačilo zamudnih obresti družbi Deutsche Telekom za obdobje od 16. januarja 2015 do 19. februarja 2019 na glavnico globe, vrnjene na podlagi sodbe z dne 13. decembra 2018, Deutsche Telekom/Komisija (T-827/14, EU:T:2018:930), se razglasi za ničen.**

4. V preostalem se tožba zavrne.

5. Komisija poleg svojih stroškov nosi polovico stroškov, ki jih je priglasila družba Deutsche Telekom.

6. Družba Deutsche Telekom nosi polovico svojih stroškov.

da Silva Passos

Valančius

Reine

Truchot

Sampol Pucurull

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 19. januarja 2022.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje	2
Postopek in predlogi strank	4
Pravo	6
Odškodninski zahtevki	6
Primarni odškodninski zahtevki: povrnitev izgubljenega dobička zaradi nemožnosti razpolaganja z neupravičeno plačanim zneskom globe	7
Podredni odškodninski zahtevki: povrnitev škode, nastale zaradi zavrnitve Komisije, da plača zamudne obresti	9
– Obstoje dovolj resne kršitve člena 266, prvi odstavek, PDEU	9
– Vzročna zveza in škoda, ki se povrne	18
Obresti na odškodnino, ki jo Splošno sodišče dodeljuje tožeči stranki	23
Predlog za razglasitev ničnosti	23
Stroški	24